

Snabbguide för användning av EvaPig

Vad är EvaPig ?

- EvaPig® är ett program för beräkning av energi, aminosyror och fosfor i råvaror och foder till växande grisar och suggor.
- EvaPig® ger kemiska sammansättningar och näringsvärden för nästan 100 råvaror, som främst tagits från INRA-AFZ tabeller.
- Man kan skapa nya råvaror antingen genom att kopiera och modifiera referensråvarorna, eller genom att använda egna analyser.
- Man kan också göra foderblandningar och beräkna deras innehåll av näring.
- Specifika ekvationer beräknar energi, sis-aminosyror och smältbar fosfor.

Huvudmeny - första sidan

- *Välj språk* : programmet finns på svenska
- *Råvaror* : öppnar tabellen med råvaror och möjligheten att skapa nya
- *Foder* : öppnar tabellen med foder och möjligheten att skapa nya
- *Sorter* : här kan man välja vilka sorter man vill att programmet skall presentera
- *Vägledning* : är en power point presentation av programmet på engelska
- *Hjälp* : F1 öppnar en hjälptext på engelska var man än befinner sig i programmet

Råvaror (välj Råvaror på första sidan)

- Här finns listan på råvarorna. Referensråvarorna skrivs på rosa bakgrund och de man själv skapar blir med blå bakgrund.
- Man kan välja vilka egenskaper man vill titta på genom att klicka i rutorna upptill i bilden.
- När man har många råvaror kan man använda filtret nere till vänster för att selektera. Klicka i rutan till vänster och välj filter.
- *Visa*: ger alla egenskaperna för den markerade råvaran.
- *Skapa*: är en funktion för att skapa egna råvaror eller varianter av referensråvarorna.

Visa en råvara

- Markera aktuell råvara i bilden **Råvaror**
- Klicka på *Visa* och råvarans egenskaper visas

- I denna bild kan man ändra skapade råvarors egenskaper (OBS! inte referensråvaror). Klicka på **Ändra**, markera egenskaper och sätt in nya värden. **OK** och din råvara är ändrad
- Inlagda råvaror kan raderas med **Ta bort**
- Råvarans profil kan skrivas ut, **Skriv ut**
- Råvarans profil kan sparas i **CSV** eller **PDF**-format

Skapa ny Råvara

- Klicka på **Skapa** på sidan: **Råvaror**
- Ange namn på din nya råvara
- Välj kategori inom vilken den nya råvaran passar
- Välj "Skapa med hjälp av referens" (rekommenderas) eller "Skapa från kemisk sammansättning". Vid "Skapa med hjälp av referens" skall en råvara väljas som är så lik den du vill skapa som möjligt. Alla "vanliga" råvaror finns, problemet uppstår när man kommer till alternativa råvaror som exempelvis bröd. Antingen väljer man vete eller råg (ljus eller mörkt bröd) eller så beräknar man helt från kemisk sammansättning och väljer då "Skapa från kemisk sammansättning". Finns det en näraliggande referensråvara rekommenderas att beräkningen sker med hjälp av denna.
- Ange torrsubstans. Detta värde kan inte ändras i en skapad råvara. Vill man ändra måste man ta bort hela råvaran och börja om på sidan **Skapa ny råvara**.
- En råvara tas bort genom att klicka **Visa** på sidan **Råvaror**, och i påföljande meny **Ta bort**. Referensråvarorna kan inte tas bort.
- **OK** när alla uppgifterna är inlagda

Bilden **Ändring av Råvara** kommer upp

- Råanalys: välj sort som du har på dina analyser. Därefter klicka i den lilla ruten efter varje analysvärde och lägg in dina värden ett efter ett. Om du saknar värde räknar EvaPig med värdet för den referensråvara som du har angett.
- Energibonus: är en möjlighet att ge råvaran ett högre eller lägre värde beroende av pelletering, enzymbehandling, lagringsförluster etc.
- Mineralämnen: hanteras på samma sätt som råanalysen. Om man inte markerar i rutan och ändrar, används referensråvarans värde. EvaPig ger smältbara fosforvärden för icke värmebehandlad och värmebehandlad vara. På samma sätt som för analyserna kan man själv ändra smältbarhetsvärden.
- Aminosyror: följer samma princip som råanalysen.

- **OK** och du får egenskaperna för din nya råvara eller nya råvaruparti. Råvaran sparas på blå bakgrund i tabellen.
- Råvaruegenskaperna kan skrivas ut, **Skriv ut** eller sparas i **PDF** eller **CSV** format.

Foder (välj Foder på första sidan)

- Här finns en lista på de foder man skapat i EvaPig.
- Man kan välja vilka egenskaper man vill titta på genom att klicka i rutorna upptill i bilden.
- **Visa** beskriver alla egenskaperna hos fodret.
- **Skapa** är funktionen för att beräkna foder från en inlagd profil av råvaror.
- **Diagram** ger möjlighet att grafiskt illustrera foderblandningars sammansättningar samt att jämföra olika foders egenskaper.
- **Kalkylator** är en funktion som beräknar energi i färdiga foderblandningar.

Visa Foder

- **Ändra** ger möjlighet att ändra i fodersammansättningen.
- **Ta bort** raderar hela foderblandningen.
- **Diagram** hjälper till att beskriva fodrets sammansättning grafiskt.
- **Skriv ut** ger en pappersutskrift av fodret.
- **PDF** och **CSV** ger möjlighet att spara informationen om fodret i olika format.

Skapa eller ändra foder

- Sker i bilden **Ändring av foder** som kommer efter klick på knapparna **Ändra** eller **Skapa** (skapa kräver först ett namn på det nya fodret och ger möjlighet att välja ett befintligt foder som bas)
- Markera råvara i listan, råvaran kan lättare hittas om kategori anges.
- Med pilarna flyttas markerad råvara till eller ifrån fodret, dubbelpil byter markerade råvaror.
- Råvarans TS kan ändras till aktuell när råvaran flyttats till foderruten.
- Fodrets fysikaliska form anges, mjöl eller pelleterat.
- Råvarorna i fodret kan rangordnas alfabetiskt, efter inblandnings-% eller med pilarna (markerad råvara kan flyttas upp eller ner)

- Fytas-tillsats aktiveras genom att markera i boxen.
- Välj typ av fytas, definierad som fytasaktivitet uttryckt i gram smältbar fosfor som frigörs av 500IU fytas.
- Välj Koncentration, uttryckt som IU per gram fytas.
- Välj Inblandning, uttryckt i IU per kg foder.
- EvaPig tar inte hänsyn till förändrat energivärde beroende av pelletering, enzymtillsats, etc. Däremot kan du själv lägga på eller dra ifrån energi med bonusknapparna.